

İ. Soruşturulması ve Kovuşturulması Şikayete Bağlı Suçlar (MADDE-73)

Soruşturulması ve kovuşturulması şikayete bağlı olan suç hakkında yetkili kimse **6 ay** içinde şikayette bulunmadığı takdirde soruşturma ve kovuşturma yapılamaz.

Zamanaşımı süresini geçmemek koşuluyla bu süre, şikayet hakkı olan kişinin fiili ve failin kim olduğunu bildiği veya öğrendiği günden başlar. Ancak, soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı olan hakaret suçu bakımından şikâyet süresi, her ne suretle olursa olsun **FİİLİN GERÇEKLEŞTİĞİN TARİHTEN İTİBAREN 2 YILI** geçemez.

Şikayet hakkı olan birkaç kişiden birisi 6 aylık süreyi geçirirse bundan dolayı **diğerlerinin hakları düşmez.**

Kovuşturma yapılabilmesi şikayete bağlı suçlarda kanunda **aksi yazılı olmadıkça** suçtan zarar gören kişinin vazgeçmesi davayı düşürür ve hükmün kesinleşmesinden sonraki vazgeçme cezanın infazına engel olmaz.

İştirak halinde suç işlemiş sanıklardan biri hakkındaki **şikâyetten vazgeçme**, diğerlerini de kapsar.

Kanunda **aksi yazılı olmadıkça**, vazgeçme onu kabul etmeyen sanığı etkilemez.

Kamu davasının düşmesi, suçtan **zarar gören kişinin şikayetten vazgeçmiş olmasından ileri gelmiş** ve vazgeçtiği sırada **şahsi haklarından da vazgeçtiğini ayrıca açıklamış ise** artık hukuk mahkemesinde de dava açamaz.

J. Dava veya Cezanın Düşmesinin Etkisi (MADDE-74)

Genel af, özel af ve şikayetten vazgeçme, müsadere olunan şeylerin veya ödenen adli para cezasının geri alınmasını gerektirmez.

Kamu davasının düşmesi, **malların geri alınması ve** uğranılan zararın tazmini için açılan **şahsi hak davasını** etkilemez.

Cezanın düşmesi **şahsi haklar, tazminat ve yargılama giderlerine** ilişkin hükümleri etkilemez. Ancak, **genel af** halinde yargılama giderleri de istenemez.

K. Ön Ödeme (MADDE-75)

- **Uzlaşma kapsamındaki suçlar hariç olmak üzere, yalnız adli para cezasını gerektiren veya kanun maddesinde öngörülen hapis cezasının yukarı sınırı 6 ayı aşmayan suçların faili;**

- ⊲ Adli para cezası **maktu ise bu miktarı,**
- ⊲ Adli para cezası **maktu değilse aşağı sınırını,**
- ⊲ Hapis cezasının aşağı sınırının karşılığı olarak **her gün için 30 Türk Lirası** üzerinden bulunacak miktarı,
- ⊲ Hapis cezası ile birlikte adli para cezası da öngörülmüş ise, **hapis cezası için** belirlenecek miktar ile **adli para cezasının aşağı sınırını**

soruşturma giderleri ile birlikte, Cumhuriyet savcılığınca yapılacak tebliğ üzerine **10 gün** içinde ödediği takdirde hakkında kamu davası açılmaz.

Failin **10 gün içinde talep etmesi koşuluyla** bu miktarın **1'er ay ara** ile **3 eşit** taksit hâlinde ödenmesine **Cumhuriyet savcısı** tarafından karar verilir.

Taksitlerin süresinde **ödenmemesi** hâlinde ön ödeme **hükümsüz kalır** ve **soruşturmaya devam edilir**.

Taksirli suçlar hariç olmak üzere, ön ödemeye bağlı olarak **kovuşturmayaya yer olmadığına** veya **kamu davasının düşmesine** karar verildiği tarihten itibaren **5 yıl** içinde ön ödemeye tabi bir suç işleyen faile bu fıkra uyarınca teklif edilecek ön ödeme miktarı **yarı oranında artırılır**.

Özel kanun hükümleri gereğince **işin doğrudan mahkemeye intikal etmesi** halinde de fail, hakim tarafından yapılacak bildirim üzerine birinci fıkra hükümlerine göre saptanacak miktardaki parayı yargılama giderleriyle birlikte **ödediğinde kamu davası düşer**.

Cumhuriyet savcılığınca madde kapsamına giren suç nedeniyle **ön ödeme işlemi yapılmadan dava açılması** veya **dava konusu fiilin niteliğinin değişmesi** suretiyle madde kapsamına giren bir suçta dönüşmesi halinde de yukarıdaki fıkra uygulanır. **(yani ön ödeme uygulanabilir)**

Suçla ilgili kanun maddesinde **yukarı sınırı 6 ayı aşmayan** hapis cezası veya **adli para cezasından yalnız birinin** uygulanabileceği hallerde ödenmesi gereken miktar, yukarıdaki fıkralara göre **adli para cezası esas alınarak** belirlenir.

Kamu davasının açılmaması veya ortadan kaldırılması, **kişisel hakkın istenmesine, malın geri alınmasına** ve **müsadereye** ilişkin hükümleri etkilemez.

• **Önödemeyle ilişkin hükümler aşağıdaki kişiler ve suçlar hakkında da uygulanır**

- ▷ Yardım veya bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi
- ▷ Genel güvenliğin taksirle tehlikeye sokulması
- ▷ Çevrenin taksirle kirletilmesi
- ▷ Özel işaret ve kıyafetleri usulsüz kullanma
- ▷ Suçu bildirmeme suçları
- ▷ Orman mallarının kanuna aykırı kesildiğini taşıdığını veya toplandığını bildiği halde; taşıyanlar, biçenler, işleyenler, kabul edenler, kullananlar, satanlar, satın alanlar veya bulunduranlar
- ▷ İzinsiz olarak define araştıranlar
- ▷ Derneğe ait tutulması gereken defter veya kayıtları tutmayan veya tasdiksiz defter tutan dernek yöneticileri
- ▷ Tutulması gereken defter ve kayıtları usulüne uygun tutulmaması halinde; dernek yöneticilerine ve tutmakla sorumlu kişiler
- ▷ Adına yetki belgesi düzenlenmediği halde gelir toplayan ile bilerek bu şekilde gelir toplanmasına izin veren dernek yönetim kurulu üyeleri
- ▷ Hakaret